

MILJÖVÄNLIGA ARRANGEMANG

I linje med Borås 2025 – vision och strategi för Borås Stad har Miljöförvaltningen och Borås TME tillsammans tagit fram denna checklista för miljö.

[Läs mer om visionen Borås 2025 här](#)

REKOMMENDATIONER MILJÖ

Rekommendationerna är för dig som planerar att anordna ett möte eller evenemang i Borås. Miljöhänsyn kan ge många fördelar för ditt arrangemang, både i marknadsföring och ekonomiskt. Ett arrangemang kan ha negativ miljöpåverkan genom till exempel energiförbrukning, transporter och avfall. Om du tar på dig de gröna glasögonen redan i planeringen kan ditt arrangemang bli strukturerat, tydligt och kommunikativt. Genom att marknadsföra ditt miljöarbete visar du besökare och samarbetsparter att du prioriterar dessa frågor. Du minskar arrangemangets miljöpåverkan, blir en förebild för andra och bidrar till att vår planet mår bättre.

CHECKLISTA: ALLMÄNT

- Utse en miljöansvarig för arrangemanget.
- Fundera på om ni ska miljöcertifiera arrangemanget. Se bilaga för godkända miljöcertifieringar.
- Utbilda medarbetare och funktionärer i miljö. Då blir alla ambassadörer för miljöarbetet och arrangemanget trovärdigare i sina miljöval.
- Ställ krav på leverantörer, samarbetsparter och sponsorer.
- Prioritera partners som har ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete. Boka i första hand miljömärkt boende.
- Använd disk-, städ- och hygienartiklar som är märkta med Bra Miljöval eller Svanen.
- När arrangemanget är över, återställ området/anläggningen till dess ursprungliga skick.
- Fundera på om evenemangsspecifika kläder verkligen behövs.
- Vid återkommande evenemang tryck inte årtalet på loggan så kläderna kan återanvändas.

CHECKLISTA: KOMMUNIKATION

- Använd hellre digitala kommunikationskanaler än tryckta material.
- Skicka dokumentation elektroniskt, både före och efter möten.
- Tryck alla nödvändiga trycksaker på miljömärkt papper och på ett miljömärkt tryckeri.
- Lyft det ni gör extra bra och låt det genomsyra hela arrangemanget. Till exempel inga giveaways, inga plastmuggar eller bara vegetarisk mat. Skryt, berätta vilket val ni gjort och varför!
- Skryt med ert miljöarbete – berätta externt och internt vilka bra miljöåtgärder ni gör.

CHECKLISTA: MAT OCH VATTEN

- Välj ekologiskt och Fairtrade-märkt mat.
- Begär att alla matförsäljare kan redogöra för matens innehåll.
- Registrera er livsmedelshantering hos livsmedelskontroll på Miljöförvaltningen om du ska servera mat mer än två dagar.
- Erbjud alltid vegetariska alternativ.
- Servera i så stor utsträckning som möjligt ekologisk mat (MSC-märkt när det gäller fisk). Välj alltid bort rödlistad fisk.
- Välj närproducerad, säsonganpassad och Fairtrade-märkt mat.
- Gör åtgärder för att undvika mat som slängs i onödan, exempelvis genom att laga mat efter hand som den beställs, erbjuda doggy bag eller olika portionsstorlekar.
- Välj kranvatten istället för flaskvatten, kan dessutom vara exotiskt för besökare från andra länder. Kranvatten sparar såväl pengar som resurser – det är 1000 gånger billigare än flaskvatten!
- Välj palmoljafria livsmedel så gör du en insats både för din hälsa och orangutangernas överlevnad.

CHECKLISTA: AVFALL

- Fundera redan i planeringsstadiet på hur du kan minska onödigt avfall.
- Återanvänd eller hyr istället för att köpa nytt.
- Undvik engångsartiklar och giveaways. Fundera kring ert tryckta material så att inget onödigt produceras.
- Planera inköp så att det inte köps för mycket eller i onödan.
- Undvik onödigt emballage och uppmana leverantörer att ta med emballage tillbaka.
- Sortera ditt avfall i tydliga kärl; brännbart, matavfall, plast, metall, glas och papper.
- Välj i första hand varor gjorda på återanvänt eller nedbrytbart material.
- Vid återkommande evenemang, välj produkter och loggor som går att återanvända till nästa år.

CHECKLISTA: TRANSPORT

- Uppmuntra deltagarna att samåka eller åka kollektivt. Försök underlätta detta genom samarbete med kollektivtrafiken och smarta start- och sluttider för arrangemanget, anpassat till kollektivtrafikens tidtabeller.
- Välj själv att gå, cykla, åka kollektivt och samåka under arrangemanget.
- Samordna godstransporter.
- Använd fossilfria och miljöanpassade fordon i möjligaste mån.
- Anlita i så stor utsträckning som möjligt lokala firmor och leverantörer för att minska transporter. Vid bud anlita gärna cykelbud.
- Vid bokning av taxi, efterfråga alltid miljöbilar.

Transporterna är inte bara en fråga om miljö utan även om plats. 100 bilar tar mer plats än 100 cyklar.

CHECKLISTA: **ENERGI**

- Släck belysning i tomma rum.
- Slå av utrustningen när den inte används, undvik stand by-läge.
- Använd energieffektiv utrustning och teknik.
- Klimatkompensera för evenemangets klimatpåverkan.
- Energiförbrukning är mycket kopplat till transporter, se checklista för Transporter ovan.

CHECKLISTA: **GÅVOR**

- Undvik att ge bort gratisprodukter (överväg vad de har för effekt i förhållande till negativ miljöpåverkan).
- Se till att eventuella gratisprodukter är miljömärkta och/eller Fairtrade-märkta.
- Fundera på om en gåva till välgörenhet är ett alternativ till presenter/giveaways.
- Undvik onödig konsumtion och välj produkter som kommer till användning även efter arrangemanget.

Ska ni ge presenter till föreläsare/partners? Fundera på om det finns presenter som även gör hållbarhetsnytta - till exempel fadder i någon välgörenhetsorganisation, en tänkvärd bok, plantera ett träd, köpa utsläppsrätter eller varför inte ett bihotell?

MILJÖCERTIFIERINGAR FÖR EVENEMANG

Här är exempel på miljöcertifieringar för dig som vill miljöcertifiera ditt evenemang:

[Hållbara evenemang](#)

[Svensk miljöbas, Miljödiplomerat event](#)

Är samarbetspartners miljöcertifierade/miljömärkta

En verksamhet som är miljöcertifierad eller miljömärkt visar sina kunder att de bedriver ett aktivt miljöarbete. Om du frågar efter miljöcertifiering/ miljömärkning i alla kontakter med samarbetspartners och bokningar till arrangemanget visar du att ett medvetet miljöarbete är viktigt.

- ISO 14001 - internationell miljöledningsstandard.
- EMAS - EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning.
- Miljödiplomering - ett enkelt och effektivt miljöledningssystem anpassat för små och medelstora verksamheter.
- Svanen - hotell och restauranger kan Svanenmärkas vilket garanterar en lägstanivå på miljöarbetet.
- Green Key - en miljömärkning av logi- och konferensanläggningar som garanterar att verksamheten arbetar för att minimera miljöpåverkan.
- KRAV-certifikat - för restauranger, visar vilken andel KRAV-märkta/EU-ekologiska/MSC-märkta produkter en restaurang köper in.

Läs mer om miljömärkningarna nedan eller på [webbplatsen](#)

Har du frågor kontakta:

Miljöförvaltningen Borås Stad

Telefon 033-35 30 00

E-post miljo@boras.se

Textilmärkningar	 Bra Miljöval	 EU Ecolabel Ekologisk	 GOTS	 * Oeko-Tex® 100	 * Oeko-Tex® STeP	 Svanen
2019-09-27						
Miljöhänsyn						
Ekologisk odling		Viss reglering finns			Viss reglering finns	
Förbud mot kemiska bekämpningsmedel	Ambition att minska förbrukning	Strängt begränsat			Viss reglering finns	Varierande beroende på material
Förbud mot konstgödsel	Ambition att minska förbrukning					
Regler för vatten-användning och skydd						
Förbud mot GMO-grödor						
Förbud mot blekning	Tillåtet med helt klorfria metoder	Viss reglering finns	Viss reglering finns		Natriumhypoklorit som blekmedel bör undvikas	Tillåtet med helt klorfria metoder
Krav på förpackningsmaterial				Delvis	Delvis	Klorblekt plast ej tillåtet
Hälsa						
Förbud mot användning av hälso- och miljöfarliga ämnen i tillverkningen	Vissa ämnen är förbjudna	Vissa ämnen är förbjudna	Vissa ämnen är förbjudna	Vissa ämnen är förbjudna		Vissa ämnen är förbjudna
Kontroll av kemikalie-användningen i tillverkningen				Till viss del	Till viss del	
Förbud mot kemikalie-rester i den färdiga produkten		Viss reglering finns				
Kvalitet						
Krav på tvättäkthet, slitage, krympning, ljus- och färgbeständighet						
Arbetsvillkor						
Följer ILO:s kärnkonventioner		Ska iakttas				
Regler för säker arbetsmiljö		Vissa regler kring exponering för arbetarna				
Garanterar minimilön						

* Oeko-Tex® har två certifieringar; 100 och STeP.

 Grön markering innebär att märkningen uppfyller kriteriet. Om grön markering saknas innebär det att märkningen inte innefattar kriteriet. En kommentar innebär att märkningen uppfyller kriteriet till viss del. Med reservation för eventuella fel.

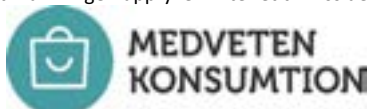

MEDVETEN
KONSUMTION

Studie
främjandet

Livsmedels- märkningar							
2019-09-27	Demeter	EU-ekologiskt	Fairtrade	KRAV	Rainforest Alliance	Svenskt Sigill	UTZ
Miljöhänsyn							
Ekologisk odling			Uppmuntras och genererar extra premie för odlaren, ca 34% av försäljningen är eko				
Förbud mot kemiska bekämpningsmedel			Till viss del. Användningen ska minimeras.		Reglerad användning tillåten	Vissa preparat är förbjudna	Vissa preparat är förbjudna
Förbud mot konstgödsel			Reglerad användning tillåten		Reglerad användning tillåten	Tillåtet, men ställer krav på skydds-zoner	Reglerad användning tillåten
Regler för vatten-användning och skydd	Näringsläckage till vattendrag ska minimeras	Ansvarsfull användning förordas					
Förbud mot GMO-grödor							
Krav på förpackningsmaterial							
Djuromsorg							
Tillgång till utvistelse (utöver svensk lag)						Lamm vistas ute en månad utöver lagkrav	
Liggplats på heltäckta ytor inomhus							
Förbud mot GMO i foder							
Förbud mot animaliska produkter i foder (ej mjölk)	 Avser idisslare	Fisk och ägg får användas		Tillåtet för grisar, fjäderfä. Ska vara KRAV-certifierat		Fisk och ägg får användas	
Förbud mot kraftfoder	Begränsad användning	Begränsad användning		Begränsad användning		Max 50% kraftfoder till lamm och nötkreatur	
Begränsat antal läkemedelsbehandlingar				Får ej behandlas rutinmässigt eller förebyggande		Enligt Jordbruksverkets bestämmelser	
Begränsat antal antibiotikabehandlingar				Längre karens vid upprepade behandlingar		Restriktiv användning	
Hälsa							
Förbud mot joniserande strålning							
Förbud mot livsmedelstillsatser		Vissa tillåtna, endast om de är godkända för användning i eko-produktion		Vissa tillåtna		Tillsatser ska vara godkända inom EU för användning	
Arbetsvillkor							
Följer ILO:s kärnkonventioner om arbetsrätt							
Regler för säker arbetsmiljö						Systematisk arbetsmiljöarbete	
Garanterar minimilön							

 Grön markering innebär att märkningen uppfyller kriteriet. Om grön markering saknas innebär det att märkningen inte innefattar kriteriet. En kommentar innebär att märkningen uppfyller kriteriet till viss del. Med reservation för eventuella fel.

Om du ser EU-lövet på en förpackning kan du vara säker på att det du äter eller dricker verkligen är ekologiskt. Lövsymbolen måste finnas på alla förpackade ekologiska matvaror som producerats i EU.